

kova resolucija pa preti, da bodo morali najglasovitejši pristaši nemštva pobrati kopita, zato pa se poroča na Dunaj, da nij slovenskega jezika zmognih profesorjev, da mora biti vadnica nemška, ker to priznavajo celo narodnjaki, ki pošiljajo vánjo svoje otroke. V sili konj muhe žrè, pomagaj tedaj zvijača! Koliko slovenskih profesorjev imamo v tujini, ki željno čakajo, da pridejo v domovino nazaj, — zdanjim nemškim učiteljem bode pa tudi po volji, če bodo imeli priliko svojo zmožnost kazati pri svojcih; in ako je zdaj polovica dijakov na izobraževališči Kočevarjev, to vendar ne gre, da bi zaradi njih bil ta zavod nemšk; če gospice na izobraževališči za učiteljice doslé znajo samo nemški, ali ne bode njim v korist, če se bodo z bodočim letom vadile tudi slovenskega, — saj kolikor jezikov znaš, toliko narodov ve-ljaš; in če nekateri narodnjaci pošiljajo svojo detco na tukajšnjo nemško vadnico, to se mora vendar vedeti, da storé to iz tega, ker je tu mènij učencev, so pod vednim nadzorstvom ter se bolje lahko tedaj vzgojé, in da tega narodnjaci ne storé zavolj blažene nemščine, katere bi se njihovi otroci itak prisvojili kakor se to otroci družih staršev. Dobro grižejo še ustavaška gospóda okolo sebe, videli bomo, koliko učinka ima še njih strup! Zato pa nam je treba biti paznim, kajti več nego napadi nam sovražne stranke, škodovati nam more naša nepaznost; zdanja vlada ima dobro voljo, óna hoče biti pravična vsem jednako in hoče dati zakonom veljavo. Zato pa bode morala razkriti tudi vse spletke, ki se spletajo zoper našo slovensko narodnost na učnih zavodih in drugod. In baš zato, ker je pravična, bode tudi uslišala željo g. Pirkerja za odstranjenje, a v tem smisli, da zdanjega g. deželnega šolskega nadzornika prestavi v drugo, nemško kronovino, da spoštovani gospod tam dokaže óno zmožnost, ki se na njem hvali, se ve, da samo od nemških takozvanih „pedagogov“.

Minister Tisza in ogerski državni zbor.

V ogerskejši poslanskejši zbornici je bila nedavno izvršena velika proračunska bitka, katera je trajala polnih štirinajst dnij. Vlada Tiszina si je o tej priliki izvojevala znamenito zmago. Predlog Simonyjev, da se vladi ne dovoli proračun, nego da se jej izrazi nezaupanje, je pal z 48 glasovi večine. Za predlog je

glasovalo 174 poslancev. Sedem ministrov, ki so tudi poslanci, nij glasovalo.

Ako pomislimo, da so predlogi o Bosni v ogerskem državnem zbori bili sprejeti s komaj 12 ali 15 glasovi večine, ima se večina, katera je vladi dovolila proračun, v istini imenovati znamenito. Po glasovanji o predlogih za Bosno je zedinjena opozicija uže za gotovo mislila, da bode o prvej priliki Tiszino vlado lehkim načinom vrgla, in je smatrala, da to najgotovejše stori pri razpravi o proračunu za letošnje leto. Toda, glasovanje je pokazalo, da so vladi Tiszinejši z nova priklonili glasovi, kateri so jo bili ostavili v razpravi predlogov bosenskih.

Ta vspeh vladni se ima brez dvojbe v prvej vrsti pripisavati slabosti opozicije, katera se je pokazala v proračunski debati. Jasno je, da so v liberalnej vladnej stranki življi, kateri nijso popolnem zadovoljni, kateri bi želeli temeljitejših in zdatnejših promemb. Ti življi so se bili od tedaj, ko je Szell odstopil, zeló vznemirili. Opozicija vendar nij bila dovolj močna, da jih pridobode sébi. V vsej debati o proračuni se opoziciji nij bilo móči povzdigniti nad prosto negacijo, v vsej debati nij mogla izreči stalne, tvorne misli, okolo katere bi se moglo zbrati za život in za vladanje sposobna stranka. Ali delovati, da pade Tisza samo zató, da bi na njega mesto prišel grof Apponyi, so seveda mogli jedino osobni prijatelji grofovi.

V zedinjenjej opoziciji ogerskega državnega zbora je tudi móž, kateri so vsega spoštovanja vredni. No, ti móžje imajo malo ne vsak svoj program. Znano nam je, da se v vprašanji o predrugejšeni uprave, katero je zdaj stavljeno na dnevni red, nikakor nijso mogli sporazumeti v stalnem pravci; jedini so samo v tem, da vržejo vlado Tiszino in to je jedina skupna naméra, katera te móžé véže, da napravljajo posebno stranko. Zatorej so tudi oni življi vladne stranke, kateri so se nekoliko časa nagibali k zedinjenjej opoziciji, v proračunski debati zopet potegnili z vlado Tiszino ter so jej pridobili večine kakeršne uže zdavna nij imela.

Zedinjena opozicija ogerskega državnega zbora se v istini ne more več smatrati ozbiljno politično stranko, katera bi si mogla domišljevati, da prevzame kedaj še vladanje v svojej deželi. Ali poleg vsega je karakteristično, da novine vladne stranke prosijo in opominjajo Tiszó, naj ne počiva na pridobljenih lávorjih,

Vsi listi mu priznavajo drage volje, da je on zdaj jedini gospodar položaja. Niega veliko državniško nadarjenost vsi spoštujó ter vanjo zaupajo. Ali vsi so tudi prepričani, da Tiszina vlada v bodoče ne bode svoje móči trosila s pobijanjem opozicije, katera se je pokazala slabo, nič nevarno, nego da bode vse svoje sile, vse svoje misli posvetila preuredbam, katera so potrebne dušnemu in materijalnemu napredku ogerske državne polovice.

Osobito zahtevajo, da se predrugejši uprava ter odstrani municipalni sostav, po katerem se lahko zgodi, da je najvišji uradnik v državi, minister, odgovoren za svoja dela, dočim je njega podložnik, okrajni sodnik ali županjski uradnik popolnem svoboden ter lehkó stori kaj tako ali drugače, kakor ga je volja. Temu zahtevanju bode morala Tiszina vlada zadovoljiti. To jej je tudi zdaj lehkó storiti, ker se je rešila uže najsitnejših skrbij za uréjenje novčnega gospodarstva in uprave v Bosni in Hercegovini. Tisza je v svojem govoru tudi obetal zbornici, da namerava v kratkem sklicati posebnih poverjenikov, kateri mu bodo potem razkrili svoje mnenje ter mu stavili predlog, kakšnim načinom bi se uprava imela preustrojiti.

Kadar jedenkrat pride v Ogerskejši to vprašanje na dnevni red, morale se bode vsekako naravnješe razdeliti stranke v državnem zboru nego li so zdaj razdeljene. Od državniške modrosti Tiszine je v istini tudi pričakovati, da bode svojo nedavno pridobljeno znatno zmago porabil na najboljšo korist domovini, katera zdaj, morebiti zaupnejše nego li kedaj prej, upira vanj svoje oči. „N. L.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. marca.

Cesarju in cesarici so zavolj zaročitve cesarjeviča Rudolfa čestitali v četrtek ogerska vlada, deputacije peštanskega sabora in peštanskega mesta.

V seji državnega zbora zadnjo sredo je bil Schönerer zato na red opominjan, ker je imenoval zdanjo vlado orodje zdanje pokvarjene višje volje.

V četrtek je zbornica poslancev sprejela zakon o olajšanji davkov posojilnicam in upnim zavodom tako, da ta zakon velja samo za posojilnice, ki bodo plačevale polovico pridobitnega davka.

Šolski odsek je sprejel Liembacherjev kompromisni predlog, glaseč se takó: „V ónih

Dalje v prilogi.

ker sem uverjen, da Preširen do sedaj še nij našel prelagátelja, kateri bi ga bil v tako dovršenejši izbornej obliki podal nemškemu občinstvu, kakor je to stvoril prof. Samhaber. Sicer Samhaber nij predložil vsega Preširna — ves bi najbrž Nemcem tudi ne prjal — odbral si je samo 25 pesnij njegovih, a 25 naj lepših. Tudi nijso pesni po vrsti natisnene, nego ker mu je bilo na tem ležeče, da se njegovi nemški rojaki popolnoma seznanijo z našim pesnikom, podaje jim v sedmih poglavjih s srčnim navdušenjem gorko pisan Preširnov životopis in kratko, a jedrovito pisano oceno pesniškega delovanja njegovega; vmes je vvrstil preložene pesni, katere tako nemškemu občinstvu s klasiškim komentarom vred prihajejo v roke.

Kakó je Samhaber prelagal Preširna, o tem sam pripoveduje: „Ich las und las, nahm dessen Gedankenwelt in mich auf, ersann mir ein neues Kleid und so zu sagen einen neuen,

deutschen Preširen. So geben sich meine Preširenklänge durchaus nicht als Preširenübersetzungen, und es wäre weit gefehlt, mit schulmeisterlicher Aengstlichkeit Originaltext und Klänge gegenüberzustellen und immer und immer wieder auszurufen: Ja, das sagt nicht Preširen, oder: das hat er anders gesagt, oder: wo ist das, was er gesagt hat? Preširen lässt sich eben nicht übersetzen, es sei denn, dass man den deutschen Sprachgenius an fremde Ketten schmiede.“ Tako je delal tudi Bodenstedt s Puškinom in Lermontovom. Oblika je nemška, a duh je Preširnov. In tako je prav!

A čitatelj sodi sam!

Kar ima Preširen pesnij, gotovo nobedne nij teže prelagati nego njegovo „Luna sije.“ Mera in dikcija je tako izvirna, da je nij lahko posnemati; stavki so tako krepki, stiki tako mehki in polni, granesi tako dovršeni, da jim

je v nemščini teško najti jednacih, in kar prelagatelju dela največ preglavice: kratke rázstavke imajo toliko pesniške vsebine, da mu nikakor nij možno stisniti jo v jednako kratko nemško rázstavko.

Luna sije,
Kládvo bije
Trudne, pozne ure žé

Dva stavka, trije granesi, osem besed, a vendar nam pesnik z njimi vso situvacijo postavlja pred oči! To pesen je tako teško prelagati, kakor Göthejevo: Kennst du das Land, wo die Citronen blühen“ ali: „Ich denke dein, wenn mir der Sonne Schimmer vom Meere stralt“ ali Heinejevo: Ich weiss nicht, was soll es bedeuten . . .“ Zategadelj se nij čuditi, da se še nobednemu dosedanjih prelagateljev nij presrečila.

Nekdo poje:

Von den Zinnen —
Mondbeschieden —
Tönt die Glocke Mitternacht . . .

deželah, za katere ne velja § 75. zakona za ljudske šole, odločuje deželni zbor, ali se prične in v koliko se prične ponavljavni poduk s početkom sedmega šolskega leta za dve ali več let. Iz šole pa sme učenec samo takrat stopiti pred sedmim letom, ako zna pisati, čitati, računati in veronauk.“ Baron Conrad je odobril ta predlog.

Z Dunaja prihajajo nekaki glasovi o ministerske krizi; koliko je na tem resničnega, pokazali bodo prihodnji dnevi, vendar če se tudi kaj spremeni, nam neugodno se ne bode; Stremayr menda gre.

Eksekutivni odbor avtonomistiške stranke je imel v četrtek posvetovanje; navzočni so bili od vlade grof Taaffe ter ministra Pražak in Ziemialkowski, potem pa udje gospodske zbornice knez Schwarzenberg, grof Falkenhayn, knez Czartoryski in dr. Habietinek.

Za Črnovice je imenovan grško-vstočnim nadškofom in metropolitom arhimandrit dr. Silvester Audriević, vodja avtonomistiške stranke v Bukovini. Audriević je uže večkrat prosil za to stolico, a prejšnje vlade avstrijske ga niso hotele imenovati na to važno mesto, ker so se ga bale.

Vnanje države.

Poročali smo, da je bil v Carigradu umorjen ruski polkovnik Kumarov; ruska vlada zahteva zdaj, da Turčija strogo kaznuje morilce, katere je hotela turška sodnija oprostiti z izgovorom, da so blazni.

Francoska vlada namerava odpraviti vse nepoblaščne kongregacije, mej temi tudi jezuvite. Dominikanci nameravajo prositi francosko vlado, da bodo še na dalje ondi ostali.

Angleške novine objavljajo Hartmannovo izpoved, v kateri sam priznava, da je bil vodja moskovskemu napadu. Francoske novine so se pa pričele uže oglašati, da je francoska vlada prehitro Hartmanna oprostila.

Nemška komisija za vojaško postavo je sprejela ta zakon s 13 glasovi zoper 8 glasov.

Dopisi.

Iz Trsta 18. marca [Izv. dop.] Znano je, kako naši italijančiči burke uganjajo in hočejo — menda zaradi prekratkega predpusta — še v postu nadaljevati svoja viteška dela. Kakor petelinje na gnoji, pojó naši irredentovci; ali kadar kdo vzdigne le mokro cunjó, utihnejo vsi, kakor žabe v luži. Minole nedelje zgodaj v jutru je policija po mestnih ulicah nabirala „proglas“, katere so po noči po ulicah natresli irredentovci in v katerih „tržaški odbor za juliške alpe“ naznanja Tržačanom, da nij več daleč čas, ko bodo juliške alpe prekoračili italijanski osvoboditelji. Kdo bi se tej najivnosti ne smijal, vedoč, da v istini vsak dan — zdaj ko se spomlad bliža — prestopa na stotine gladnih Italijanov

a takoj beseda „Zinnen“ čitatelja domišlja srednjeveških starih viteških gradov, o katerih se našemu pesniku gotovo niti sanjalo nij.

Drugi prelaga:

Späte Stunde
Hält die Runde . . .

kar pa tudi ne gre, ker te besede čitatelju nikakor ne odpirajo tiste situacije kakor granesa: Luna sije, kladvo bije . . .

Prof. Samhaber prevaja tako:

Luna leuchtet in die Kammer
Und der Hammer
Schlägt die Stunde spät und müd;
Herzenswunden,
Nie empfunden
Glühen und der Schlaf entflieht.

V teh granesih veje našega pesnika duh. To je Preširen!

(Konec prih.)

alpe, kateri si hodijo v Avstrijo kruha iskat, ker jim njih „obljubljena dežela“ ne daje dovolj polente. Da bi v resnici z orožjem v roki prestopili Lahi mejó, kdo bi se bolj veselil, negoli ravno mi, ker vemo, da prej ne bode mirú, dokler se ne zgodi kaj takšnega ter dobé rogovileži po grbi, kakor zaslužijo. Naši lahončiči tiskajo na svoje izdajske plakate opazko: „Tisek skrivne tiskarne“, ali za tem grmom tiči ves drug zajec, ako se pomisli, da so vse tiskarne v Trstu z irredentovci prenapolnene in da se zatorej lahko mirno vse stori, kajti papir je potrpežljiv ter ne govori.

Naše vojno brodovje je še tukaj. Kam bode odplulo, se ne vé. Morebiti straži Adrijo?

Fakinsko društvo v Trstu, pri katerem je štiri petinke Slovencev, ima še vedno laška pravila, ter se vse le v laščini uraduje, ker to društvo je uže od nekaj tako srečno, da njemu vodje ne znajo slovensčine. Kadar pak udje dajo slovó svojemu vodji, jih skoro vselej glava boli. Najbridkejšo skušinjó so imeli fakini pri zadnjem vodji — ker so koncem njegovega gospodarjenja pogrešili kakšnih 2000 gld., kar, se vé, nij mala škoda ubogim delavcem. V zadnjem časi omenjeno društvo ne brigajoče se za blagostanje fakinov, hodi nekamo po visokih stopnjicah. Vsak se mora čuditi, da to društvo zdaj tako radodarno poklanja diplome, izbirajoče si častnih udov nad méro. Gospoda, vsaka stvar ima svoje meje — kar je preveč, nij dobro! To si zapamtite, in tudi častnih udov fakinskega društva naj bode jedenkrat — dosti.

Domače stvari.

— (Kranjski mestni zbor) je v svojej seji dné 16. t. m. sklenil jednoglasno, da se dovoli letnih 1000 gld. za vzdržavanje gimnazija, ako ga vlada še nadalje ohrani.

— (Občni zbor) delničarjev likvidujoče banke „Slovenije“ ima biti dné 20. apr. ob šestih popoldne v ljubljanske čitalnice dvorani.

— (Gospod Grasselli,) ki je jesen za g. Jurčičeve bolezni uredoval naš list, nas prosi, da objavimo, da on uže od božiča sem néma nikakeršnega posla pri uredovanji „Slovenskega Naroda“. Vse, kar se tiče uredniškega delokroga, naj se pošilja „uredništvu“ tega lista.

— (Potres.) Kakor se iz Gradca na Dolenjskem piše, so vtorek po noči ob 12. in 15 minut imeli hud potres. Zemlja se je zazibala od jugozapada proti severo-iztoku. Pohišstvo v sobah se je potreslo.

— (V železniškem vozu porodila) je iz Starega trga na Kranjskem rojena 32 letna kupčevalka sè surovim maslom Marija Mulič, ko se je v četrtek zjutraj peljala v Trst. Mej Nabrežino in Trstom so jo napadle porodue težave in rodila je sinka. V Trst prišedšo mater in dete so izročili tamošnjeji bólnici.

— (Cerkvene pesni velikonočne.) Ravnokar je izšlo pet velikonočnih četveroglasnih napevov, zložil Fr. Gerbič, op. 16. Dobivajo se pri skladatelji v Cerknici, postaja Rakek, ter veljajo po pošti poslani 30 kr. Kdor naroči štiri eksemplare skup, dobi jih za 1 gld. Dobé se pa tudi v knjigotržtvu Giotinijevem v Ljubljani. Organistom in učiteljem slovenskim bodo te pesni jako ugajale, zato jih priporočamo.

— (Zastrupil) se je v javnej bólnici ptujskeje sodnijski sluga Qton Janežič.

— (Duhovenske izpremembe) v ljubljanskeje škofiji: Faro Vače je dobil g. Janez Budnar, Tujnice g. Matija Kralj in Stranje g. Gregor Malovrh. G. Janez Vakselj, novomašnik, je postavljen za kaplana v Bégunje; g. Janez Piskar je šel začasno, g. Matej Ševelj stalno v pokoj. Umrli so dné 9. febr. korar Ant. Grašič v Rudoifovem, dné 4. febr. Alojzij Pibernik v Babnem Polji in 20. febr. Jož. Lavrič v Ljubljani.

— (Za veliki koncert), katerega napravi kmalu po velikej noči tržaško politično društvo „Edinost“, se delajo vse priprave.

— (Iz Trsta) se nam dné 19. t. m. piše: Po vsej okolici cvetó mandeljni in drugo zgodnje sadje, ker so nastopili gorki vzpomladnji dnevi. Ali vendar nas še nehče zima popolnem zapustiti, kajti zadnjo soboto je bil v Trsti hud mrz, da je voda zmrzavala. Res, čudna izprememba za nas, ki nam je uže jesenska suknja skoraj od več bila.

— (Ponarejen petak) je v Via Scussa v Trsti prejel minoli ponedeljek prodajalec tobaka. Bankovec je bil slabo narisán. Nedavno je tudi v nekej tržaškeje mestnej pivarni izdan bil takšen denar.

— (Kramarji zgoreli.) Iz Celovca se poroča, da je minole sobote v Móstci (Brückl) nastal po noči ogenj v gostilni blizu cerkve. Ker je bil prihodnji dan tam baš semenj, je bilo mnogo tujih kramarjev, ondi na prenočišči in mnogo od njih jih je poginilo v plameni, predno so se vzbudili in rešiti mogli.

— (Igrajoči otroči) so v Pobrežji niže Ptuja v A. Habijaničevem hlevi zanečili ogenj, da je pogorel hlev ter osem hiš z gospodarskimi poslopji. Škoda se cení na 12.000 goldinarjev. Štirje posestniki so bili zavarovani.

— (Na pragarskem kolodvoru) je Goričan Simon Čelan ukradel dva žaklja lisičjih koz, imejočih okolo 300 gld. vrednosti. Tatú so v Mariboru zasačili, ko je prodajal nepoštenim načinom pridobljeno blagó.

Razne vesti.

* (Sv. Vojteha kosti) so v Pragi našli, ko so podirali kapelo poleg stolne cerkve. Nedavno so jih svečano vzdignili iz groba ter jih prenesli v stolno cerkev.

* (Strašna smrt.) Mladi misijonar dr. Fuchs, kateri je rojen Šlezec šolal se na vseučiliščih v Bretislavi, Monakovem ter Inostu in je še le lani posvečen bil v mašnika, se je peljal po reki Nilu na sv. misijon v srednej Afriki. Ker mu je bilo na ladiji vroče, je skočil v vodo, da bi se kopal. Na jedenkrat ga ugrabijo krokodili, ga potegnejo k dnu in ga požeró.

* (Velik vihar sè snegom) je razsajal zadnje dni po južnej Rusiji. Skoro vse železniške proge so bile zatorej zametene sè snegom. Víhra je začela besniti dné 8. t. m. in je segala do obal črnega morja.

* (Grozen požar) je blizu Zagreba uničil kakšnih 1000 oralov gozda, kateri je svojina grofa Kulmerja.

* (Šestdeset milijonov podedoval) je neki Goldmann v Požunu, kateremu je v Londonu umrši bogati sorodnik ostavil vse svoje imetje.

Tržne cene

v Ljubljani 20. marca t. l.

Pšenica hektoliter 10 gld. 72 kr. — rež 6 gld. 93 kr.; — ječmen 5 gld. 36 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 5 gld. 51 kr.; — prosó 5 gld. 51 kr.; — koruza 7 gld. — kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 75 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 80 kr.; mast — gld. 70 kr.; — špeh frišen — gld. 50 kr.; špeh povojen — gld. 60 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govodnine kilogram 54 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 62 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — slame 1 gld. 69 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Umrli so v Ljubljani:

19. marca: Neža Čimžar, 69 let, v sv. Florijana ulicah št. 48, za mrtudom. — Josip Fatur, pisar, 76 let, na poljanskoj cesti št. 10, za otrpnejem mehurja.

V deželnej bôlnici:

16. marca: Marija Pokoren, delavka, 40 let, za vodenico.

! Znamenito!

Vsakemu, kdor je uže potreboval **zdravniške pomoči** v boleznih, n. pr. zoper **bramor, sušico, bolezen na prsih, slabost, nervoznost, je znano**, da celo najodličnejše avto-ti zdravništva (kakor prof. dr. Schnitzler, Skoda, Braun etc.) **priporočajo** izključivo

naravno, kristalno-čisto, zlato-žolto,

prirejeno vsled ministerskega ukaza po avstrijskem lekarniškem pravilniku

zdravilno pomuhljevo jetrno mast

iz **Kristijanije** v Norvegiji kot **najboljšo** ribjo mast, kolikor se je nahaja v trgovini, in sicer zbog njenih **izvrstnih lastnostij**; — ta jetrna mast **prekosi** in je boljša, nego ona **bela**, ki se je se sopuhom očistila, **a pri tem zgubila najboljše snovi.**

Da je ta **jedino prava, kristalno-čista, zlato-žolta zdravilna pomuhli eva etrna mast** (Gadus Callarias Lin. [pomuhelj]) po avstrijskem lekarniškem pravilniku pravilna, zato je v zalogi **zmirom sveža** ter iz **prvih in najsolidnejših** izvornikov v sklenicah po **60 novč.**, in jo ima

Julij pl. Trnkóczy,

(74-4)

lekar v Ljubljani, na mestnem trgu št. 4.

Naročbe izvršujó se s poštnim povzetjem najhitreje.

Dunajska borza 20. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	90	"
Zlata renta . . .	87	45	"
1860 drž. posojilo . . .	129	—	"
Akcije narodne banke . . .	835	—	"
Kreditne akcije . . .	299	80	"
London . . .	118	65	"
Srebro . . .	—	—	"
Napol. . .	9	46	"
C. kr. cekini . . .	5	56	"
Državne marke . . .	58	25	"

Štev. 2798.

(106-2)

Razpis službe.

Pri podpisnem mestnem magistratu je razpisana na novo ustanovljena služba mestnega diplomiranega živino-zdravnika, s katero je združena letna plača 600 gld., dvojna 10% petletna priklada, poleg pravice do pravilne pokojnine.

Za to službo prosečim uže v pokoji bivajočim c. k. živinozdravnikom bi se omenjeni dohodki izplačevali kot nagrada brez pravice do pokojnine.

Prošnje za to službo, katerim se imajo dokazi o dovršenih studijah in dobljenem živino-zdravniškem diplomu, o dosedanjim poslovanji, končno o znanji nemškega in slovenskega ali namesto zadnjega vsaj kakšnega sorodnega slovanskega jezika priložiti, naj v javnih službah uže bivajoči prosilci pošljajo po svojem uradu, a drugi prosilci, kateri niso še v službi, naj do dne

10. aprila t. l.

neposredno izročajo svoje dotične prošnje s prilogami podpisnemu uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 8. marca 1880.

Župan: Laschan.

Zobozdravnik

dr. Tanzer,

docent na graškem vseučilišči, ordinira v Ljubljani od 20. marca t. l. skozi 14 dni v hotelu pri „Stonu“ iz

zobozdravništva in zobotehnike,

in sicer **zadnjikrat osobno.** Vsi p. n. b. lestniki, ki želé mej tem še njegovega zdravljenja, naj se ob pravem času oglašé.

Njegove **c. kr. priv. zobne aparate, anti-septikon ustna voda, zobni prah in zobna pasta** dobiva se pri njem, pri bratih Krisper, pri E. Mahru, Businarji itd. (116-1)

A. Krejči,

v Ljubljani.

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice, priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst **modernih**

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

črez poletje v shranjevanje. (87-4)

Slamnike

pere in prenašaja po **najelegantnejših** novih modelih in **najnižjih** cenah

Josip Merješič,

(85-3)

sv. Petra cesta št. 29.

Najem gostilne.

Udano podpisani javno naznanja, da je prevzel obče znano

gostilno „h kroni“

v Ljubljani, v Gradišči št. 7. Zagotavlja se najboljša postrežba, dobre jedi in pijače, osobito Auerovo pivo in vino iz vinogradov hišne gospodarice. Da se ga mnogo pohodi, to prosi

udani

Ivan Zörner.

(115-1)

Ljubljanski lozi.

V letu trikrat srečkanje.

Glavni dobitki gl. 35.000, 25.000, 20.000 (93-6) i. t. d.

Najmanjši dobitek 30 gld. a. v.

prodajamo **samo** po

gld. 25 v pet četrtletnih obrokih po gld. 5.

Uže ko plača prvi obrok 5 gld., igra kupec pri prvem srečkanji

dné 2. aprila 1880

tega po realnej kreditnej banki prevzetega loterijnega posojila

z izvirnim lozom à gld. 21.

Te loze, ki se odlikujejo po brezuvetnej varčnosti in izvrstnem igralnem érteži, prodaja **menjalnica administracije**

Dunaj, **„MERCUR“** Dunaj, Wollzeille 13, Ch. Chon Wollzeille 13,

in y vseh večjih bankah in menjalnicah.

Družbe za srečke

in druge korporacije imajo posebne prednosti.

Najgotovejša pomoč

kakorkoli bolnim v vratu in prsih

lekarja **O. Klementov**

tirolski prsni sirup,

jako aromatično okusen, popolnem shranljiv izleček **najboljših tirolskih planinskih zelišč.**

Gospodu lekarnarju **O. Klementu v Inomostu!**

Ker sva ob početku zime hudo kašljala, ter trpela hude muke v prsih in neprenehljivo zasliženje, rabila sva na mnoge svete jaz in moja soproga vaš „**tirolski prsni sirup**“; uže v kratkem času sva bila popolnoma ozdravljena. Radostno tedaj naznanjava vam tako srečen učinek vašega izlečka planinskih zelišč, ter se vam najiskroneje zahvaljujema.

V Inomostu, novembra 1879.

Otto Prechtler,

upok. c. kr. vodja drž. arhiva in pisatelj.

Cena izv. sklenici: 1 gld. av. v.

Osrednja zaloga pri prirejevatelji lekarnji **O. KLEMENTU** v Inomostu.

V Ljubljani: lekar Trnkotzy; v Celovci: lekar Birnbacher.

NB. Pri kupovanji naj se pazi na ime prirejevateljevo in njegovo brambeno znamenje: **Očino zelišče (edelweiss) z monogramom** na črnej podlogi. (33-9)

Št. 3512.

(111-3)

Razglas.

Zalaganje materijala in delo pri izdelovanji kanalov na Cojzovej, Knafflovej in poljanskej cesti se bode oddajalo na pismene ponudbe

v sredo dné 24. marca 1880

ob 10. uri dopoldne.

Načrti, pogoji in proračuni ležé v pregled v mestnem stavbenem uradu in se zapečatene ponudbe sprejemajo do zgoraj omenjene ure pri mestnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 13. marca 1880.

Župan: Laschan.

Ure za zvonike in gradove

izdelane po **najboljših** iznajdbah od časa ustanovljenja tovarne leta 1842., od ne ulitega železa razen mednih tečajev, priporoča s **poročtvom** po **najnižjej ceni**

Ivan Pogačnik,

Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Popravljajo se tu tudi **stare ure** v zvonikih. — Da se pa nove laglje preskrbé, dovoljujem plačevanje **na obroke.** — **Cenilnike** pošiljam na zahtevanje **zastonj.** (27-10)

Skoraj v dar!

Po oskrbnistvu konkurne mase na nič prišlo „fabrike za britanija srebro“ prevzeta veličanska zaloga se bode zavol velikih plačilnih zavez **75% pod cenilno vrednostjo** prodala. Za samo gld. 7-25 se dobé **izvansredno čisto mizno pripravo od britanija-srebra (katera je prej gld. 35-— veljala)**, namreč: 6 namiznih nožev z vrlo dobriimi in klenimi ostrinami. 6 vilic od pravlega angleškega britanija-srebra. 6 težkih žlic za jedi od britanija-srebra. 6 finih žlic za kavo od britanija-srebra. 1 teški zajemalce za juho od britanija-srebra. 1 teški zajemalce za mleko od britanija-srebra. 6 fino čiščenih podajalnih stekle (tas). 6 podstavkov za nože od kristala. 3 fine masivne čašice za jaja. 3 fine prelepe začelice za sladkor. 1 izvrstna posoda za poper ali sladkor. 1 odtokalnik za čaj fine baže. 2 krasna namizna svečnika. (100-1)

48 kom. — Naročila s povzetjem, ali če se svota naprej pošlje, naj se pošiljajo na **Veselnigerga** **Britania-Silber-Fabrik-Depot,** Wien, II., Untere Donaustrasse 43.

Najboljši

salónsk premog

in

(44-26)

razkrojena drva

po najnižjej ceni pri

A. Debevoľ, rimska cesta (Gradišče) 19.

V najem

se daje zavoljo rodbinskih razmer prav dobra
štacuna z mešanim blagom

na jako pripravnem tržnem prostoru v nekem živahnem trgu na **spodnjem Štajerskem**, v katerem je c. kr. okrajna sodnija, davkarinja, žandarmerija in dekanija. (88-2)

Pisma vprašanja naj se pošiljajo opravištvu „Slovenskega Naroda“ pod št. 100.

NOVE VOZNE LISTE
za železnice
prav po ceni priporočila
„Narodna tiskarna“
v Ljubljani.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na **Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumunskem** itd. uže 10 let s sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,
kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pega, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog. in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakomu priporoča kot polt čistilno sredstvo za umivanje

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega družega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. (485-6)

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah določno

Bergerjevo milo iz smole,

ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatisneno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu,**
kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Svoboda in G. Piccoli; potem v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi

Wilhelmov
rimski, skušeni, pravi, vseobčni
zdravilni in vodni prilep (plašter)
zoper
glavobol, rane, opeklino in ozeblino.

Ta prilep je privilegirani od Nj. rimsk. kat. veličanstva. Moč in učinek tega prilepa je posebno ugoden pri **globokih in raztrganih ranah** vsled uboda ali udara, pri **hudih ulesih, neodpravljenih bezgavkah**, pri **skelečih izpuščjih**, pri **örvu, vnetih in oguljenih prsih, speklinah, kurjih očesih, otiskah, zmrznenih udih**, pri **toku iz trganja in enakih bolečinah.**

Jedna škatljica stane 40 kr. av. velj. Menj, nego dve škatljici se ne pošiljati in staneti s kolekom in pošiljativjo 1 gl. av. velj.

Ta prilep pravi ima samo

lekarna **Fran Wilhelma** v Neuenkirchnu pri Dunaji.

Nadalje ima tudi:

V Ljubljani: **Peter Lassnik.** (527-10)

Severno-nemški Lloyd

(Norddeutscher Lloyd)

v avstrijskej državi koncesijonirana

parobrodna družba.

Direktna redna poštna parobrodna vožnja mej

Bremenom in Ameriko.

Poleg najnižje cene prevoznji in najsolidnejšega ravnanja s potniki, priporoča se za natančnejša pojasnila uradno potrjeno

Glavno zastopstvo severno-nemškega Lloydja za Kranjsko

R. Ranzinger,

(39 5)

spediteur juž. železnice,

na dunajske cesti, št. 13 nova, v Ljubljani.

Sprejmo se zanesljivi agenti za okraje na Kranjskem.

Ogersko-francosko zavarovalno delniško društvo

(Franco-Hongroise)

z delniškim kapitalom

8 milijonov gold. v zlatu ali 20 milijonov frankov,

na katere je **4 milijone gold. v zlatu ali 10 milijonov frankov**

v gotovini vplačano in deloma v prioritetnih od države garantiranih obligacijah, kakor tudi v družih sekuritutih, deloma tudi pri prvih deželnih denarnih zavodih s kratko odpovedjo naloženo, je v celej avstro-ogerskej državi svoje delovanje uže pričelo, ter

zavaruje

1. zoper **šiodo** po **ogni, strelji**, ter **eksploziji** po **sopuhu** n plinu.
2. proti **chömage**, to je, škodo po odvetji dela ali izgubitvi dohodkov vsled požara in eksploziranja.
3. zoper **škodo** po **toči**.
4. če se je **zrkalo utrla**.
5. zoper **škodo** pri **prevažanju** po **suhem** in **po vodi**.
6. na **valore**, to je, pošiljatve vrednostnih papirjev vsake vrste, gotov denar itd. s pošto po suhem in po morji.
7. na **človeško življenje**, na **glavnice** sè anticipativnim vplačanjem zavarovane svote ali **brez** njega, na **rente** in **poko, nino**, kar se plača po smrti ali ob življenji zavarovanca, tako tudi na **balo**.

Znatna delniška glavnica družbena daje zavarovancem popolno porošstvo, da bode družba izpolnjevala prevzete dolžnosti. Družba se bode trudila sè strogo pravičnim postopanjem, s **točnim in koulantnim izvrševanjem in izplačevanjem vsake škode** opravičiti si zaupanje p. n. občinstva, ter bode onim, ki se hoté zavarovati, **dovolila vse poboljške**, ki se strinjajo z načeli na takej podlogi delujoče družbe. **Ponudbe v zavarovanje** sprejema in vse po želji razjasnjuje podpisano glavno zastopništvo, glavna zastopništva v provinciji in tudi posebna zastopstva v vseh večjih mestih dežele.

V Gradci, dné 15. februarja 1880.

(59-4)

Glavno zastopstvo za Štajersko, Koroško in Kranjsko
v GRADCI, Radetzky-Strasse Nr. 8.

O zdravilnej moči

pravega

Wilhelmovega

antiartritiškega antirevmatiškega

kri čistilnega čaja,

navedemo n se ime prizna lice:

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Nasčdy, 18 decembra 1875.

Dozvoljujem si izraziti s tem svojo zahvalo za čudoviti učinek, katerega dela Vaš izvrstni Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj. Z njim sem jaz popolnem ozdravil neko ženo v Sutš, akopram so jo uže tri četrt leta zdravili najboljši zdravniki tega kraja, ki so uže nad njo obupali. S tem zdravljenjem je vaš čaj v tem kraji tako se prijel, da g. Jos. pl. Török, lekar. krajeva ulica 7, v Pešti, gotovo dobro prodaja Suttöskim kmetom.

Tudi pri meni doma se je dogodilo, da je neki pri meni v službi stoječ mlad mož tako silo trganje po udih dobil, da nij mogel ni rok ni nog ganiti; a ko je porabi 3 zavitke vašega izvrstnega čaja in 2 buči vašega ces. kr. izklj. priv. tekočega rastlinskega sedativa „bassorin“, ozdravel je popolnem. Tudi j z rabim ta čaj dvakrat v letu in jaz sem prepričan, da mi dobro dě. Zahvaljujoč se še jedenkrat v imenu ozdravljenih, zasnovam z vsem štovanjem

Mihael Holdampf,

najemnik posestva v Nasčy, p. Totis, Ogersko.

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

London, 5. januarja 1876

Uže leta in leta sem rabil Vaš Wilhelmov antiartritiški in antirevmatiški kri čistilni čaj, kateri sam me je mogel ozdraviti mojega silnega revmatizma. Štovanjem

(522—4)

C. F. Dorn,

London, 46 Museum Street, poleg British Museum.

Gospod Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Oroszmezö, 9. januarja 1876.

Ne morem si kaj, da bi se vašemu blagorodju ne zahvalil za meni pripisani antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker sem bil celi dve leti bolan za revmatizmom na nogah, a ozdraviljen po vašem kri čistilnem čaju, kar sem dosle in bodem v prihodnje občinstvu naznanjal. Vaš udani

Heinrich Ruhstörner, davkovski pobiralec.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravnika zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujó samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj tudi

V Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Savnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

Skoraj zastoj!

Zavoljo nedavno na me prišle ventke fabrike za britanija-srebro, oddane se sledečih 45 komadov, izredno dobrih rečij od britanija-srebra samo za gld. 6.95, kot jedva četrti deli troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastoj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako fini vilice, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlice za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. podjalnih zdelic (tas), fino cizelirani.
- 3 čašice za jabe od britanija-srebra.
- 1 košek za kruh, masivni, od britanija-srebra.
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu

Vseh teh 45 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljati prej gl. 20, stane zdaj vseh 45 komadov skupaj le gld. 6.95.

45 kom. Vseh teh 45 rečij je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane vedno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje. (97—2)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Mann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Pošilja se točno proti poštnemu povzetju.

Izdatelj in urednik Makso Armic.

Tučet. 19. marca: Evropa: Rusch iz Maribora, Berger Reke. Pri Slonu: Wolf iz Prage, Lonsger iz Dunaja. — Piter-šnik iz Reke. — Fischer, Kaiser iz Dunaja. Fr. Mellet: Schwitzhoffen iz Dunaja. — Weiss iz Gradca. — Preizn-r iz Dunaja.

Umeteljne zobe in zobovje

postavlja, ne da bi bolelo in ne da bi odstranjeval korenine

zobni zdravnik

A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu.

(76—9)

Najboljše moravsko vino, bujnak in rislingec,

novi in stari, prodaje jako v ceno in postrže dobro

Mihael Arko,

vinski trgovec v Zagrebu.

(104—8)

Spštovanim gospem naznanjam, da prevzemam tudi Plesianje

Udano (114—1)

Leopoldina Jean,

Ljubljana, Fran Josipova cesta št. 5, (parterre).

Na prodaj

je lep velik junc, 3 1/2 leta star murškega plemena; ravno tu sta na prodaj tudi dva pitana vola. Več o tem se izve pri

grajskem oskrbništvu v Mokronogu. (107—)

Zoper jetiko! Radgostski universalni čaj

rožnovski maho-rastlinski celtički,

priloga se pose mo

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljucah, za srčne, prsne in vratne bolezine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v priporočje

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnovi!

Polna veselja Van mor m pri sedanjem svojem naročbi i rekati svojo najsrčnejšo zahvalo. Stanje moje soproge pred kratkim časom se sedanjim primerjajoč, moram se čuditi čudnim učinkom Vaših dragocenih zdravil. Dobra moja žena, katero je uže dlje mučil pljučni in želodčni katar, je zaradi neprestanega kašljanja in slabega prebavljanja neprestano hirala takó, da sem uže za trdno mislil, ka ima jetiko, osobito, ker se je ta strašna bolezen nekako napovedovala v slabem teku jedi, ponočnem znojenji, urzlicah ter neprepanih nočeh. Sorodnik, kateri je svoje dni bival v Rožnovi in se je ondi zdravil, me je opozoril na Vaš čaj in na celtičke, in jaz sem sklenil, po-kusiti tudi ta sr dstva. In gledí čuda! Kolik učinek v treh tednih! Moja soproga, bolj nalikujoča ogrodim, negoli živemu človeku, katera je bila tako rekoč dosle prikleneua na posteljo in naslonjač, hodi zdaj prav lehkó okolo po sobi, použiva jedi v slast, spi vse noči trdno, in kakor je ostavljajo mrzlica in neprijetno znojenje, takó okreva tudi telesno, ter vsa obitelj naša pričakuje, da skoraj popolnem ozdravi. Zat raj priporočam vsakemu, imejocoemu morebiti podobno bolezen, da takoj upotrebi ta sredstva in pomorejo mu izvestno. Izvolite mi dakle s poštnim povzetjem poslati še 2 zavitka čaja in 2 skatijci maho-rastlinskih celtičkov.

Z vsem spoštovanjem se beležim

Anton Črmak,

fotograf v Gradci (St. je. ska), Geidorf, (47—1) Heinrichova ulica 9.

Vaše blagorodjet

Prosim, da mi bl govožite poslati dva zavitka svoj ga odličnega Radgostskega universalnega čaja in štiri skatijce mahorastlinskih celtičkov in sicer prosim, da mi pošljete teh svežih zdravil čem prej možno s poštnim povzetjem.

Poštovanjem udani

Peter prof. Bulgarini.

V Rosswaldu pri Röwersdorfu 2. marca 1875.

Od tega po zdravniškej razloži in predpisih pripravjeni čaj, vejd za 1 dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna št. atija Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje na 10 kr. posóbe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivao se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi na Moravskem, in razpošijajo se naročila na vse strani proti poštnemu povz. tju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi za: ge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mitterbach in J. Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Rüsseim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah matirijanega blaga.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno zdravlja puiko, organje po udih in vsake vrste s abost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarn v Rožnavi (Moravska).

Inhalacijske aparate (pulverisaterje) najnovejše konstrukcije, posebno pripravne za to, da se diha natrium benzoicum in podobna zdravila, razpošija lekarna v Rožnavi franko s pošto in natančnim navodom za uporabo. Cena 5 gld.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.